

'Verhuizen naar de Duitse grens is echt emigreren'

EURES-consulent Hinrich Kuper over verhuisperikelen

Achtergrond - 19 maart 2008

(19 maart 2008) Nederlanders willen nog wel eens makkelijk denken over een verhuizing naar Duitsland. Wat maakt het nu uit als je vijf kilometer van de grens woont, denken ze dan. Euregio-vraagbaak Hinrich Kuper weet wel beter.

Moeilijkheden met de Duitse bureaucratie, heibel met de burens. Problemen van de grensganger oplossen is de taak van Hinrich Kuper, [EURES](#)-consulent bij de Euregio Eems Dollard in het Groningse Nieuwesches. EURES is een Europese organisatie die werken over de grens stimuleert. Dagelijks verschijnen er Nederlandse Duitslandgangers met de meest uiteenlopende klachten aan Kupers bureau.

De stroom Nederlandse emigranten richting de grensstreek is goed op gang gekomen sinds het in 2001 mogelijk werd in Duitsland de Nederlandse hypotheekrenteaf trek te behouden. Dankzij de lage huizen- en grondprijzen en lucratieve Duitse subsidieregelingen veranderde Duitsland in een klein paradijs voor de koopjesjager. Achtduizend Nederlanders trokken er sindsdien heen.

Duitse mentaliteit is okee

Het zijn volgens Kuper inmiddels niet meer alleen de goedkope huizenprijzen die Nederlanders naar het Duitse grensgebied lokken. Emigranten kiezen ook steeds vaker voor de Duitse mentaliteit en manier van leven.

“De laatste jaren noemen Nederlanders normen en waarden steeds vaker als reden om te verhuizen. Nederland zien ze als jachtig, hufterig en onbeleefd. Duitsers zien ze als vriendelijk, betrouwbaar en hoffelijk. Als je iets in Duitsland leent, krijg je het op tijd terug. Duitsers komen hun beloftes na en instanties bellen echt terug als ze dat zeggen. Ergens heeft een omslag plaatsgevonden in het negatieve imago van Duitsland.”

Doorslaggevend voor de aspirant-emigrant is natuurlijk ook het gebruiksgemak van het Duitse grensgebied. De geringe afstand tot Nederland stelt de Nederlanders in staat hun oude leventje grotendeels aan te houden. Werk houden

ze in Nederland, familie en vrienden blijven op rijafstand. Het maakt de overstap naar Duitsland bedriegelijk makkelijk.

Denken Nederlanders te licht over een verhuizing naar Duitsland?

“Dat kun je zo wel zeggen ja. Veel mensen stappen er toch met een zekere naïveteit in – *Blauäugigkeit*, zou je in het Duits zeggen.”

Hoezo?

“Mensen beseffen niet dat ze echt naar een ander land verhuizen, al wonen ze nog steeds dicht bij de grens. Ze krijgen te maken met andere overheidsinstellingen, andere regels, cultuur- en mentaliteitsverschillen. Verhuizen naar Duitse grens betekent echt emigreren.”

Waar lopen Nederlanders zoal tegenaan?

“De Duitse bureaucratie kan een behoorlijk obstakel vormen als je je niet van tevoren hebt geïnformeerd, bij de EURES-consulent bijvoorbeeld.

Een eerste probleem waar mensen mee te maken krijgen is dat Duitse instanties heel anders zijn en anders werken dan thuis. Neem nu de verblijfsvergunning, de *Freizügigkeitsbescheinigung*. Waar Nederlanders vaak niet goed op letten, is dat ze die moeten aanvragen bij zowel de gemeente als de *Landkreis*. Die overheidsinstelling bestaat in Nederland helemaal niet. Dat betekent dat je soms wel zestig kilometer moet rijden om in jouw *Kreishauptstadt* dingen te regelen.

Dan heb je nog de ambtelijke taal waarin de Duitse overheid communiceert. Dat staat garant voor verwarring. Nederlanders krijgen formulieren onder ogen die ik als Duitser nauwelijks begrijp.

Er zijn ook andere valkuilen. Bijvoorbeeld als je werkloos wordt. Dan ben je plots belastingplichtig in het woonland (dus Duitsland) en kun je de hypotheekrente niet meer aftrekken.”

En het cultuurverschil?

“Dat kan behoorlijk opspelen. Sommige Nederlanders worden Duitser dan de Duitsers. Maar als je je terugtrekt in je nieuwe vrijstaande huis, geen contact hebt met je Duitse bureaus en alleen boodschappen doet bij de Albert Heijn, dan ontstaan spanningen. In zo’n geval staat je nationaliteit weer voorop. Zeker als de Nederlanders zich niet aan de ongeschreven wetten en regels van het gebied houden.

Zoals?

Zondagsrust is een klassiek voorbeeld. Heilig op het Duitse platteland. Binnenshuis mag je doen wat je wilt, maar ga niet aan je huis klussen of sleutelen aan de auto. Dan ben je plots weer die verdraaide Hollander.”

Wat vinden de Duitsers eigenlijk van al die Nederlanders?

“Over het algemeen gaat het prima, al leeft bij sommige Duitsers een houding met vijandige trekjes. Ze voelen zich minder bedeed, omdat de Nederlanders voor veel geld huizen opkopen en profiteren van regels in zowel Duitsland als Nederland. Naast de hypotheekaf trek hebben Nederlanders onder bepaalde omstandigheden bijvoorbeeld ook aanspraak op het hogere Duitse *Kindergeld* als aanvulling op de kinderbijslag.

Een beetje jaloezie speelt op de achtergrond zeker mee. Ik ben soms blij dat de Duitsers niet precies weten van welke financiële regelingen de Nederlanders allemaal profiteren.”

Zijn er ook mensen die teleurgesteld weer naar Nederland terugkeren?

“Voor mijn gebied, de Eems-Dollard Regio, schat ik het aantal op 5 procent, dat binnen een half tot twee jaar weer terugkeert. Een reden kan zijn dat het niet botert met de burens. Soms kunnen mensen geen werk vinden en keren ze daarom terug. Oudere emigranten willen als ze verzorging nodig hebben, ook het liefst terug naar Nederland.”

Bas de Rue is redacteur van het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3531/verhuizen-naar-de-duitse-grens-is-echt-emigreren>